

VEILIGHEID Samen in training over onbegrepen personen

Discussie op straat vermijden

Politieagenten en medewerkers van GGZ Noord-Holland-Noord zitten sinds kort samen in de schoolbanken. Dit om van elkaar te leren hoe zij omspringen met personen met verward of onbegrepen gedrag.

Martijn Gijsbertsen
 m.gijsbertsen@mediahuis.nl

Alkmaar ■ „Dat we een kijkje in elkaars keuken nemen, is heel zinvol”, stelt Tom Stobbe (40) uit Graft. „Op die manier hopen we onderling begrip te kweken voor wat hun en onze mensen in zulke gevallen kunnen en mogen betekenen.”

Stobbe is manager crisisdienst en ziekenhuispsychiatrie bij GGZ NHN en een van de initiatiefnemers van de gezamenlijke trainingssessies.

„Normaal gesproken komen we elkaar op straat tegen in acute, soms stressvolle situaties. Wanneer sprake is van iemand met afwijkend gedrag, die een gevaar voor zichzelf of de omgeving vormt, is de politie vaak als eerste ter plaatse”, vertelt hij.

Crisisdienst

„Soms wordt daarna onze crisisdienst opgeroepen, vooral wanneer agenten vinden dat die persoon moet worden overgedragen aan de zorg. Op die momenten is er in de praktijk weinig of geen tijd voor uitvoerig overleg en dan wil je liever ook geen discussies op straat. Ja, die ontstaan soms toch, regelmatig. Dit is een goede manier om voorbeelden in een ontspannen setting onder de loep te nemen en met elkaar te be-

Tom Stobbe, manager bij GGZ NHN.
 FOTO AANGELEVERD

spreken. De politie maakt afwegingen vanuit het perspectief van openbare orde en veiligheid, de GGZ vanuit behandelperspectief en eigen verantwoordelijkheid. Dat kan af en toe op gespannen voet met elkaar staan.”

Er hebben intussen twee bijeenkomsten plaatsgevonden met ruim dertig betrokkenen, in de brandweerkazerne van Heiloo. „Dat waren operationeel experts en wachtcommandanten van de politie uit het basisteam Alkmaar en medewerkers van de GGZ-crisisdienst: ver-

3500 meldingen

De crisisdienst van GGZ NHN krijgt jaarlijks zo'n 3500 meldingen over personen waarbij het vermoeden bestaat van acute psychiatrie, die zich uit in verward/onbegrepen gedrag. In ongeveer 10 procent van deze gevallen is sprake van meldingen door de politie.

pleegkundigen, artsen, psychiaters en mensen van de acute opname-afdelingen. De bedoeling is dat we dat doorlopend gaan herhalen, voor wisselende groepen, en zulke trainingen uitbreiden in de rest van Noord-Holland Noord, dus ook met de politie in de Noordkop en West-Friesland.”

Stobbe en Jan-Willem Schippers van de politie zoeken elkaar regelmatig op om ervaringen met elkaar te delen, onder meer ook over incidenten die niet helemaal vlekkeloos zijn verlopen.

„Van daaruit is het idee voor deze

Een politieteam treedt een woning binnen na een melding over een verward persoon.

sessies min of meer ontstaan. We hebben elkaar opgezocht en nagedacht over hoe we ervoor kunnen zorgen dat er minder irritatie en meer begrip voor elkaars werkwijze ontstaat. Dat mensen van de politie en GGZ NHN beter weten wat zij van elkaar kunnen verwachten. Ook in de rest van Nederland gaan ze daarmee aan de slag, ik geloof dat wij een van de eerste gebieden zijn.”

„Dat is niet heel erg vaak, maar in zulke situaties is de impact voor de medewerkers, de persoon zelf en de directe omgeving vaak wel groot. Dus hebben we elkaar in het zoeken naar oplossingen heel erg nodig, en het is goed om te weten wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van jouw partners op straat zijn. Om er bewust van te zijn wie wanneer welke taken heeft en wie wanneer welke instrumenten kan inzetten.”

De GGZ-manager geeft een voorbeeld. „Soms moeten we iemand dwangmedicatie toedienen om hem of haar rustig te krijgen. Daarbij kunnen personen behoorlijk geagiteerd raken. Wanneer je diegene met meerdere verpleegkundigen omringt, kan dat bedreigend werken, dan gaat hij of zij mogelijk het gevecht aan. Wanneer er een agent in de buurt is, kan dat direct leiden tot een de-escalerend effect.”

Aan de andere kant, wanneer de politie vanwege overlast ergens een huisbezoek brengt, kan het volgens hem soms juist ook goed zijn wanneer de crisisdienst de zorg overneemt en de agenten vertrekken.

Beweegredenen

„En een andere keer moet je iemands gedrag normaliseren: geef dan maar een bekeuring, zoals je bij iedere andere willekeurige burger

die hetzelfde gedrag vertoont zou doen. Wat de beste optie is, hoe je mensen bejegt, verschilt van geval tot geval. Het is goed om op dat vlak beter inzicht te hebben in elkaars methoden en beweegredenen.”

De bijeenkomsten worden met tevredenheid en enthousiasme ontvangen, stelt Stobbe. Sterker, ze zijn zo succesvol verlopen dat er ook een programma voor studenten van de Politieacademie is ontwikkeld.

„Agenten in opleiding komen een ochtend bij ons langs om hun licht op te steken over wat het werk van de GGZ inhoudt, wat een crisisdienst doet. Verder krijgen zij verhalen van ervaringsdeskundigen te horen, bijvoorbeeld iemand die een psychose heeft gehad en waar de politie op af is gestuurd, welke impact dat heeft. En bovendien geven we ze een rondleiding over het GGZ-ter-

rein en de kliniek in Heiloo. Ook die sessies willen we een impuls en meer structuur geven, want ze zijn bestlist voor herhaling vatbaar.”

Politiewoordvoerder Roderick de Veen laat desgevraagd weten dat agenten uitermate positief tegenover de bijeenkomsten staan. „Als politie hebben we best vaak te maken met personen met verward of onbegrepen gedrag. Wij zijn dan niet de partij die de juiste hulp kunnen bieden, dat zijn experts van de GGZ. In de praktijk komt de politie vaak wel als eerste met zulke mensen in aanraking. Dan is het goed om meer duidelijkheid te hebben over elkaars rol en bevoegdheden. In plaats van in het heetst van de strijd daarover te praten, is het beter elkaar op een rustig moment in de ogen te kijken en het erover te hebben. Dat kan alleen maar tot betere samenwerking op straat leiden.”

ARCHIEFFOTO MICHEL VAN BERGEN

„
 Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er minder irritatie en meer begrip voor elkaars werkwijze ontstaat?”